

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2021-2-7212
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om läkarnas specialiseringstjänstgöring;

**HSLF-FS
2021:8**

beslutade den 26 januari 2021.

Utkom från trycket
den 23 februari 2021

Socialstyrelsen föreskriver¹ följande med stöd av 4 kap. 5 § 1–5, 6 kap. 4 § och 8 kap. 5 § andra stycket patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) samt beslutar följande allmänna råd.

De kunskaper, färdigheter och förhållningssätt för specialistkompetens (målbeskrivningar) som Socialstyrelsen enligt 4 kap. 5 § 3 patientsäkerhetsförordningen får föreskriva om kungörs i en särskild publikation med stöd av 9 § tredje stycket författningssamlingsförordningen (1976:725).

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § I denna författning ges föreskrifter och allmänna råd som kompletterar patientsäkerhetslagens (2010:659) och patientsäkerhetsförordningens (2010:1369) bestämmelser om specialistkompetens för läkare.

Författningens innehåll

2 § Författningen innehåller bestämmelser och rekommendationer om

- organisation och ansvar (2 kap.),
- tjänstgöring och utbildning (3 kap.),
- handledning (4 kap.),
- kompetensbedömning (5 kap.),
- bas-, gren- och tilläggspecialiteter (6 kap.),
- tillgodoräknande och erkännande av meriter och yrkeskvalifikationer (7 kap.),

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/55/EU.

- intyg om godkänd bastjänstgöring och bevis om specialistkompetens (8 kap.), och
- övriga bestämmelser (9 kap.).

Ordförklaringar

3 § I föreskrifterna och de allmänna råden används benämningen specialiseringstjänstgöring för sådan tjänstgöring och kompletterande utbildning som en läkare genomgår för att uppnå specialistkompetens. Bastjänstgöring används som benämning på den del av specialiseringstjänstgöringen som utgår från målbeskrivningen för bastjänstgöringen.

En läkare som fullgör bastjänstgöring benämns BT-läkare.

En läkare som fullgör övriga delar av specialiseringstjänstgöringen benämns ST-läkare.

4 § I föreskrifterna och de allmänna råden används beteckningen EES-land för en stat inom det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vad som anges om EES-land gäller även för Schweiz.

Beteckningen tredjeland används för ett land som inte omfattas av första stycket.

Rättsmedicinalverkets roll vad avser vissa specialiteter

5 § Vad som i föreskrifterna och de allmänna råden anges om vårdgivare ska i tillämpliga delar i stället gälla för Rättsmedicinalverket avseende specialiteterna rättsmedicin och rättspsykiatri.

2 kap. Organisation och ansvar

Vårdgivare

1 § Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att det finns förutsättningar för att genomföra sådan tjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

I ansvaret ska ingå att det finns tillgång till

1. en studierektor,
2. handledare i en sådan omfattning som motsvarar behovet av handledning, och
3. medarbetare som kan ge nödvändiga instruktioner om verksamhetsspecifika tekniker och tillvägagångssätt.

Allmänna råd

Vårdgivaren bör kontrollera att studierektorn har relevant specialistkompetens.

2 § Vårdgivaren ska vidare ansvara för att kvaliteten i specialiseringstjänstgöringen säkerställs genom systematisk granskning och utvärdering av om verksamheten uppfyller de krav som ställs i 2–5 kap.

Som en del av ansvaret enligt första stycket ska vårdgivaren låta en extern aktör som inte får ha organisatoriska kopplingar till vårdgivaren utvärdera verksamheten.

Om granskningen eller utvärderingen visar att det finns brister, ska vårdgivaren åtgärda dessa.

Allmänna råd

Vårdgivaren bör se till att den externa granskningen och utvärderingen genomförs vart femte år.

Huvudansvarig verksamhetschef eller motsvarande

3 § En verksamhetschef vid något av de tjänstgöringsställen där en BT-läkare genomför sin tjänstgöring eller någon annan person med en organisatorisk ställning som är lämplig för ändamålet ska ha det övergripande ansvaret för BT-läkarens bastjänstgöring.

Verksamhetschefen vid det tjänstgöringsställe där en ST-läkare genomför sin huvudsakliga tjänstgöring ska ha det övergripande ansvaret för ST-läkarens specialiseringstjänstgöring.

4 § Den huvudansvariga verksamhetschefen eller motsvarande ska ansvara för att det för varje BT-läkare och ST-läkare

1. tas fram ett utbildningsprogram, och
2. utses en huvudansvarig handledare.

Studierektor

5 § Den studierektor som det ska finnas tillgång till enligt 1 § andra stycket 1 ska ha

1. specialistkompetens, och
2. genomgått handledarutbildning.

Allmänna råd

Handledarutbildningen bör omfatta

- regelverket för specialiseringstjänstgöringen,
- hur läkares specialiseringstjänstgöring kan planeras och följas upp,
- hur läkares lärande kan stödjas under specialiseringstjänstgöringen,

- metoder för kompetensbedömning, samt
- etik och kommunikation.

6 § Studierektorn ska samordna de interna och externa utbildningsaktiviteterna för BT-läkarna och ST-läkarna.

Allmänna råd

Studierektorn bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare, BT-läkare och ST-läkare.

I studierektorns arbetsuppgifter bör ingå att

- utarbeta introduktionsprogram för BT-läkarna och ST-läkarna, och
- ta del av de bedömningar som anges i 5 kap.

3 kap. Tjänstgöring och utbildning

1 § Av 4 kap. 1 § första och andra styckena patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) framgår det att specialiseringstjänstgöringen ska fullgöras genom tjänstgöring som läkare under handledning och genom deltagande i kompletterande utbildning under minst fem år och sex månader. Det framgår även att specialiseringstjänstgöringen ska inledas med bastjänstgöring under minst sex månader.

Tjänstgöringstid

Turordning i specialiseringstjänstgöringen enligt 4 kap. 1 § andra stycket patientsäkerhetsförordningen

Allmänna råd

En läkare kan påbörja de övriga delarna av specialiseringstjänstgöringen samtidigt som han eller hon fullgör sin bastjänstgöring. Tjänstgöringen bör då planeras så att ansökan om intyg om godkänd bastjänstgöring kan göras inom de första två tjänstgöringsåren vid heltidstjänstgöring.

2 § Om specialiseringstjänstgöringen genomförs på deltid, ska tjänstgöringstiden förlängas så att den sammanlagt motsvarar heltid.

Semester och jourkompensationer får tillgodoräknas i specialiseringstjänstgöringen.

Tjänstgöringsställen under bastjänstgöringen

3 § Under bastjänstgöringen ska BT-läkaren tjänstgöra vid tjänstgöringsställen där han eller hon får möjlighet att utveckla de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som anges i målbeskrivningen för bastjänstgöringen.

Bastjänstgöringen ska innefatta minst tre månaders tjänstgöring i både primärvård och akut sjukvård.

Tjänstgöringen i akut sjukvård ska ge BT-läkaren möjlighet att handlägga akuta sjukdomstillstånd inom ett flertal diagnosområden.

Allmänna råd

Bastjänstgöringen bör planeras efter vad varje BT-läkare kan antas behöva för att uppfylla kompetenskraven i målbeskrivningen för bastjänstgöringen.

Bastjänstgöringen bör inte innefatta fler än fyra tjänstgöringsställen.

Längre sammanhängande tjänstgöringsperioder bör eftersträvas.

Utbildningsaktiviteter

4 § I målbeskrivningarna för de olika specialiteterna anges utbildningsaktiviteter som en ST-läkare ska genomföra.

Individuellt utbildningsprogram

5 § Varje BT-läkare och ST-läkare ska ha ett utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningen för bastjänstgöringen respektive specialiteten. Programmet ska omfatta den tjänstgöring och kompletterande utbildning som BT-läkaren och ST-läkaren behöver för att uppfylla kompetenskraven i målbeskrivningen.

Allmänna råd

Utbildningsprogrammet kan omfatta hela specialiseringstjänstgöringen eller vara separat för bastjänstgöringen och specialiseringstjänstgöringen i övrigt.

Utbildningsprogrammet bör innehålla

- planerade interna och externa utbildningsaktiviteter,
- planerad tid för handledning och bedömningar, och
- planerad tid för självstudier.

6 § Utbildningsprogrammet ska följas upp regelbundet och revideras vid behov.

Allmänna råd

Varje BT-läkares och ST-läkares kompetensutveckling bör beaktas vid uppföljningarna.

7 § Om utbildningsprogrammet omfattar både bastjänstgöringen och övriga delar av specialiseringstjänstgöringen, ska det utformas

så att den inledande delen av specialiseringstjänstgöringen utgår från målbeskrivningen för bastjänstgöringen.

4 kap.Handledning

1 § Vad som anges om handledare i detta kapitel avser både den huvudansvariga handledaren och övriga handledare, om inte annat anges.

Kontinuerligt stöd

2 § Varje BT-läkare och ST-läkare ska kontinuerligt ges handledning i form av stöd och vägledning med utgångspunkt i det individuella utbildningsprogrammet.

Allmänna råd

Handledningen bör planeras in i den ordinarie tjänstgöringen för handledare, BT-läkare och ST-läkare.

Utöver handledning bör BT-läkare och ST-läkare även fortlöpande få sådana instruktioner som anges i 2 kap. 1 § andra stycket 3 samt återkoppling från dem som har gett instruktionerna.

Handledare för BT-läkare

3 § Varje BT-läkare ska ha tillgång till en handledare för varje del av bastjänstgöringen och en huvudansvarig handledare som har ett övergripande ansvar för handledningen under hela bastjänstgöringen.

Allmänna råd

Den huvudansvariga handledaren bör tjänstgöra vid ett av de tjänstgöringsställen där BT-läkaren genomför sin bastjänstgöring.

Om så inte är fallet, bör vårdgivaren på något annat sätt säkerställa att han eller hon är tillgänglig för handledning och även i övrigt har förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

4 § Den som ska vara handledare för en BT-läkare ska

1. vara legitimerad läkare,
2. ha ett bevis om specialistkompetens eller vara ST-läkare, och
3. ha genomgått handledarutbildning.

Allmänna råd

När en huvudansvarig handledare för en BT-läkare ska utses bör i första hand läkare som har ett bevis om specialistkompetens komma i fråga.

Handledarutbildningen bör omfatta

- regelverket för specialiseringstjänstgöringen,
- hur läkares specialiseringstjänstgöring kan planeras och följas upp,
- hur läkares lärande kan stödjas under specialiseringstjänstgöringen,
- metoder för kompetensbedömning, samt
- etik och kommunikation.

Handledare för ST-läkare

5 § Varje ST-läkare ska ha tillgång till en handledare för varje del av tjänstgöringen och en huvudansvarig handledare som har ett övergripande ansvar för handledningen under hela tjänstgöringen.

Allmänna råd

Den huvudansvariga handledaren bör tjänstgöra vid det tjänstgöringsställe där ST-läkaren genomför sin huvudsakliga specialiseringstjänstgöring.

Om så inte är fallet, bör vårdgivaren på något annat sätt säkerställa att han eller hon är tillgänglig för handledning och även i övrigt har förutsättningar att utföra sitt uppdrag.

6 § Den som ska vara handledare för en ST-läkare ska

1. vara legitimerad läkare,
2. ha relevant specialistkompetens, och
3. ha genomgått handledarutbildning.

Den som är ST-läkarens huvudansvariga handledare ska ha ett bevis om specialistkompetens i den specialitet som ST-läkaren avser att uppnå.

Allmänna råd

Handledarutbildningen bör omfatta

- regelverket för specialiseringstjänstgöringen,
- hur läkares specialiseringstjänstgöring kan planeras och följas upp,
- hur läkares lärande kan stödjas under specialiseringstjänstgöringen,
- metoder för kompetensbedömning, samt
- etik och kommunikation.

5 kap. Kompetensbedömning

Metoder

1 § Den vårdgivare som tar emot läkare för specialiseringstjänstgöring ska ansvara för att ändamålsenliga metoder används för de bedömningar av BT-läkares och ST-läkares kompetens som ska göras enligt detta kapitel samt fastställa rutiner för detta.

BT-läkarens kompetens

Kompetensutveckling

2 § Den huvudansvariga handledaren ska

1. följa BT-läkarens kompetensutveckling under hela bastjänstgöringen,
2. samråda med de övriga handledarna, och
3. få tillgång till de övriga handledarnas bedömningar som nämns i 3 och 4 §§.

Kontinuerliga bedömningar

3 § BT-läkarens handledare ska bedöma hans eller hennes kompetensutveckling kontinuerligt med utgångspunkt i målbeskrivningen för bastjänstgöringen och det individuella utbildningsprogrammet.

Bedömningarna ska dokumenteras.

Allmänna råd

Om det vid en kompetensbedömning eller på något annat sätt visar sig att det finns risk att en BT-läkare inte kommer att uppfylla kompetenskraven, bör det leda till en åtgärdsplan som omfattar

- justeringar i det individuella utbildningsprogrammet,
- förändringar i vårdgivarens utbildningsinsatser, eller
- tydligare krav på BT-läkarens insatser.

Sammantagen bedömning per tjänstgöringsperiod

4 § För varje tjänstgöringsperiod ska handledaren göra en sammantagen bedömning av BT-läkarens kompetens. Bedömningen ska göras med utgångspunkt i målbeskrivningen för bastjänstgöringen och det individuella utbildningsprogrammet.

Bedömningen ska dokumenteras.

Sammantagen bedömning inför ansökan om intyg om godkänd bastjänstgöring

5 § Den huvudansvariga handledaren och en av vårdgivaren utsedd extern bedömare ska göra en sammantagen bedömning av om BT-

läkaren uppfyller kompetenskraven i målbeskrivningen för bastjänstgöringen innan ett intyg om uppnådd baskompetens utfärdas.

Bedömningarna i 3 och 4 §§ ska ingå i bedömningen enligt första stycket.

6 § Den externa bedömaren som nämns i 5 § första stycket ska

1. vara legitimerad läkare,
2. ha ett bevis om specialistkompetens, och
3. ha kunskaper och färdigheter inom området kompetensbedömning.

Den externa bedömaren får inte ha tjänstgjort samtidigt som BT-läkaren vid samma vårdenhets och inte heller på något annat sätt ha haft del i BT-läkarens bastjänstgöring.

ST-läkarens kompetens

Kontinuerliga bedömningar

7 § Den huvudansvariga handledaren ska bedöma ST-läkarens kompetensutveckling kontinuerligt med utgångspunkt i målbeskrivningen för specialiteten och det individuella utbildningsprogrammet.

Bedömningarna ska dokumenteras.

Allmänna råd

Om det vid en kompetensbedömning eller på något annat sätt visar sig att det finns risk att en ST-läkare inte kommer att uppfylla kompetenskraven, bör det leda till en åtgärdsplan som omfattar

- justeringar i det individuella utbildningsprogrammet,
- förändringar i vårdgivarens utbildningsinsatser, eller
- tydligare krav på ST-läkarens insatser.

Sammantagen bedömning inför ansökan om bevis om specialistkompetens

8 § Den huvudansvariga handledaren och en av vårdgivaren utsedd läkare ska göra en sammantagen bedömning av om ST-läkaren uppfyller kompetenskraven i målbeskrivningen för specialiteten innan ett intyg om uppnådd specialistkompetens eller ett intyg om uppfyllda kompetenskrav för specialistläkare från tredjeländ utfärdas.

Bedömningarna i 7 § ska ingå i bedömningen enligt första stycket.

9 § Den av vårdgivaren utsedda läkaren som nämns i 8 § första stycket ska

1. vara legitimerad läkare,

2. ha ett bevis om specialistkompetens i den specialitet som ST-läkaren avser att uppnå, och
3. ha genomgått handledarutbildning.

Allmänna råd

Handledarutbildningen bör omfatta

- regelverket för specialiseringstjänstgöringen,
- hur läkares specialiseringstjänstgöring kan planeras och följas upp,
- hur läkares lärande kan stödjas under specialiseringstjänstgöringen,
- metoder för kompetensbedömning, samt
- etik och kommunikation.

6 kap. Bas-, gren- och tilläggspecialiteter

1 § För de specialiteter som specialistkompetens kan uppnås i ska följande indelning och benämning gälla.

Basspecialiteter

Barn- och ungdomsmedicinska specialiteter

Barn- och ungdomsmedicin

Bild- och funktionsmedicinska specialiteter

Klinisk fysiologi

Radiologi

Grenspecialiteter

Barn- och ungdomsallergologi

Barn- och ungdomshematologi och onkologi

Barn- och ungdomskardiologi

Barn- och ungdomsneurologi med habilitering

Neonatologi

Neuroradiologi

Enskilda basspecialiteter

Akutsjukvård
Allmänmedicin
Arbets- och miljömedicin
Hud- och könssjukdomar
Infektionssjukdomar
Klinisk farmakologi
Klinisk genetik
Onkologi
Reumatologi
Rättsmedicin
Socialmedicin

Invärtesmedicinska specialiteter

Endokrinologi och diabetologi
Geriatric
Hematologi
Internmedicin
Kardiologi
Lungsjukdomar
Medicinsk gastroenterologi och
hepatologi
Njurmedicin

Kirurgiska specialiteter

Anestesi och intensivvård
Barn- och ungdomskirurgi
Handkirurgi
Kirurgi
Kärlkirurgi
Obstetrik och gynekologi
Ortopedi
Plastikkirurgi
Thoraxkirurgi
Urologi
Ögonsjukdomar
Öron-, näs- och halssjukdomar

Hörsel- och balansrubbingar
Röst- och talrubbingar

***Laboratoriemedicinska
specialiteter***

Klinisk immunologi och
transfusionsmedicin

Klinisk kemi

Klinisk mikrobiologi

Klinisk patologi

Neurologiska specialiteter

Klinisk neurofysiologi

Neurokirurgi

Neurologi

Rehabiliteringsmedicin

Psykiatriska specialiteter

Barn- och ungdomspsykiatri

Psykiatri

Rättspsykiatri

Tilläggspecialiteter

Allergologi

Arbetsmedicin

Beroendemedicin

Gynekologisk onkologi

Nuklearmedicin

Palliativ medicin

Skolhälsovård (medicinska insatser
i elevhälsan)

Smärtlindring

Vårdhygien

Äldrepsykiatri

Specialistkompetens i bas- och grenspecialiteter

2 § För att få ett bevis om specialistkompetens i en grenspecialitet ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i en basspecialitet enligt indelningen i 1 § eller i en motsvarande specialitet enligt äldre bestämmelser.

Allmänna råd

Specialiseringstjänstgöring i en grenspecialitet kan påbörjas inom ramen för specialiseringstjänstgöringen i basspecialiteten.

Specialistkompetens i tilläggspecialiteter

3 § För att få ett bevis om specialistkompetens i en tilläggspecialitet ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens enligt vad som anges i 4–13 §§ eller i en motsvarande specialitet enligt äldre bestämmelser.

Specialiseringstjänstgöring i en tilläggspecialitet kan påbörjas inom ramen för specialiseringstjänstgöringen i basspecialiteten.

Allergologi

4 § För att få ett bevis om specialistkompetens i allergologi ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i någon av specialiteterna

1. allmänmedicin,
2. arbets- och miljömedicin,
3. barn- och ungdomsallergologi,
4. endokrinologi och diabetologi,
5. geriatrik,
6. hematologi,
7. hud- och könssjukdomar,
8. internmedicin,
9. kardiologi,
10. klinisk immunologi och transfusionsmedicin,
11. lungsjukdomar,
12. medicinsk gastroenterologi och hepatologi,
13. njurmedicin, eller
14. öron-, näs- och halssjukdomar.

Arbetsmedicin

5 § För att få ett bevis om specialistkompetens i arbetsmedicin ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i en specialitet som tillhör någon av

1. de barn- och ungdomsmedicinska specialiteterna,
2. de enskilda basspecialiteterna med undantag för klinisk farmakologi, klinisk genetik, rättsmedicin och socialmedicin,
3. de invärtesmedicinska specialiteterna,
4. de kirurgiska specialiteterna,
5. de neurologiska specialiteterna med undantag för klinisk neurofysiologi, eller
6. de psykiatriska specialiteterna.

Beroendemedicin

6 § För att få ett bevis om specialistkompetens i beroendemedicin ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i någon av specialiteterna

1. barn- och ungdomspsykiatri, eller
2. psykiatri.

Gynekologisk onkologi

7 § För att få ett bevis om specialistkompetens i gynekologisk onkologi ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i någon av specialiteterna

1. obstetrik och gynekologi, eller
2. onkologi.

Nuklearmedicin

8 § För att få ett bevis om specialistkompetens i nuklearmedicin ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i någon av specialiteterna

1. klinisk fysiologi,
2. onkologi, eller
3. radiologi.

Palliativ medicin

9 § För att få ett bevis om specialistkompetens i palliativ medicin ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i en specialitet som tillhör någon av

1. de barn- och ungdomsmedicinska specialiteterna,
2. de enskilda basspecialiteterna med undantag för arbets- och miljömedicin, klinisk farmakologi, klinisk genetik, rättsmedicin och socialmedicin,
3. de invärtesmedicinska specialiteterna,
4. de kirurgiska specialiteterna,
5. de neurologiska specialiteterna med undantag för klinisk neurofysiologi, eller
6. de psykiatriska specialiteterna.

Skolhälsovård

10 § För att få ett bevis om specialistkompetens i skolhälsovård ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i någon av specialiteterna

1. allmänmedicin,
2. barn- och ungdomsmedicin, eller
3. barn- och ungdomspsykiatri.

Smärtlindring

11 § För att få ett bevis om specialistkompetens i smärtlindring ska

läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i en specialitet som tillhör någon av

1. de barn- och ungdomsmedicinska specialiteterna,
2. de enskilda basspecialiteterna med undantag för klinisk farmakologi, klinisk genetik, rättsmedicin och socialmedicin,
3. de invärtesmedicinska specialiteterna,
4. de kirurgiska specialiteterna,
5. de neurologiska specialiteterna med undantag för klinisk neurofysiologi, eller
6. de psykiatriska specialiteterna.

Vårdhygien

12 § För att få ett bevis om specialistkompetens i vårdhygien ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i någon av specialiteterna

1. infektionssjukdomar, eller
2. klinisk mikrobiologi.

Äldrepsykiatri

13 § För att få ett bevis om specialistkompetens i äldrepsykiatri ska läkaren ha ett bevis om specialistkompetens i någon av specialiteterna

1. geriatrik, eller
2. psykiatri.

7 kap. Tillgodoräknande och erkännande av meriter och yrkeskvalifikationer

Tjänstgöring före legitimation

1 § Den som efter läkarexamen har tjänstgjort som läkare under handledning innan han eller hon fått legitimation som läkare i Sverige eller motsvarande bevis om behörighet i något annat land får tillgodoräkna sig upp till sex månader av den tjänstgöringen i sin specialiseringstjänstgöring.

2 § Om sådan tjänstgöring som avses i 1 § innefattar tjänstgöring i primärvård eller akut sjukvård, får den även tillgodoräknas mot kraven enligt 3 kap. 3 § andra stycket.

Tidigare specialiseringstjänstgöring

3 § Om en läkare som har ett bevis om specialistkompetens vill uppnå specialistkompetens i ytterligare en specialitet, får han eller hon tillgodoräkna sig upp till två år och nio månader av tjänstgöringstiden i den tidigare specialiseringstjänstgöringen.

Utbildningsaktiviteter i tidigare specialiseringstjänstgöring får tillgodoräknas om de motsvarar kraven i den ytterligare specialiteten.

Meriter från forskarutbildning

4 § Den läkare som har en svensk doktorexamen får tillgodoräkna sig sex månaders tjänstgöringstid i sin specialiseringstjänstgöring, men inte i sin bastjänstgöring.

Detta ska även gälla för en utländsk doktorexamen som av ett svenskt universitet, en svensk högskola eller Universitets- och högskolerådet har bedömts motsvara en svensk doktorexamen.

Specialistläkare från annat EES-land

5 § För specialistläkare som har förvärvat sina yrkeskvalifikationer i ett annat EES-land än Sverige eller fått dem erkända i ett sådant land finns bestämmelser i

1. lagen (2016:145) om erkännande av yrkeskvalifikationer,
2. förordningen (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer,
3. patientsäkerhetsförordningen (2010:1369), samt
4. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2016:64) om erkännande av yrkeskvalifikationer inom hälso- och sjukvården.

Även för legitimerade läkare som har fullgjort föreskriven praktisk utbildning i ett annat EES-land än Sverige eller fått dessa yrkeskvalifikationer erkända i ett sådant land finns bestämmelser i de författningar som anges i första stycket.

Specialistläkare från tredjeland

6 § Den läkare som har ett bevis om specialistkompetens från tredjeland ska få ett bevis om specialistkompetens i motsvarande specialitet i Sverige om han eller hon

1. har fullgjort minst tre års specialiseringstjänstgöring och därefter tjänstgjort som specialist i en sådan omfattning att den sammanlagda tjänstgöringstiden inom specialiteten eller tiden för specialiseringstjänstgöring utgör minst fem år,
2. har genomfört minst ett års specialiseringstjänstgöring i Sverige efter att ha fått svensk legitimation, och
3. uppfyller samtliga kompetenskrav i målbeskrivningarna för bastjänstgöringen och specialiteten.

En läkare som har ett bevis om specialistkompetens från tredjeland enligt de förutsättningar som anges i första stycket får ges ett bevis om specialistkompetens i motsvarande specialitet utan hinder av vad som anges i 6 kap. 2 och 3 §§.

Delar av tjänstgöringen från annat EES-land eller tredje-land

7 § En läkare får tillgodoräkna sig upp till fyra år och sex månaders tjänstgöring i ett annat EES-land än Sverige eller i tredjeland som tjänstgöringstid i sin specialiseringstjänstgöring, om han eller hon

1. har genomfört tjänstgöringen under handledning,
2. från en verksamhetschef eller motsvarande i tjänstgöringslandet har fått ett intyg som innefattar en beskrivning av tjänstgöringens innehåll och omfattning, och
3. har genomfört tjänstgöringen efter att ha fått behörighet att utöva läkaryrket i tjänstgöringslandet.

8 § Om sådan tjänstgöring som avses i 7 § innefattar tjänstgöring i primärvård eller akut sjukvård, får den även tillgodoräknas mot kraven enligt 3 kap. 3 § andra stycket.

Minsta tjänstgöringstid efter tillgodoräknanden

9 § Tjänstgöringstiden i en läkares specialiseringstjänstgöring efter tillgodoräknanden enligt 1, 3, 4 och 7 §§ får inte vara kortare än ett år.

8 kap. Intyg om godkänd bastjänstgöring och bevis om specialistkompetens

1 § För att få ett intyg om godkänd bastjänstgöring ska en läkare uppfylla kraven på

1. tjänstgöringstid,
2. tjänstgöringsställen, och
3. kompetens i målbeskrivningen för bastjänstgöringen.

2 § För att få ett bevis om specialistkompetens ska en läkare

1. ha ett intyg om godkänd bastjänstgöring,
2. uppfylla kraven på tjänstgöringstid och utbildningsaktiviteter, och
3. uppfylla kompetenskraven i målbeskrivningen för specialiteten.

För specialistläkare från tredjeland finns särskilda bestämmelser i 7 kap. 6 §.

3 § Ansökan om intyg om godkänd bastjänstgöring ska göras hos Socialstyrelsen på ett särskilt formulär (*bilaga 1*).

Kraven som anges i 1 § ska intygas på särskilda formulär med intyg om

**HSLF-FS
2021:8**

1. delmål i bastjänstgöringen (*bilaga 2*),
2. fullgjord bastjänstgöring (*bilaga 3*), och
3. uppnådd baskompetens (*bilaga 4*).

4 § Ansökan om bevis om specialistkompetens ska göras hos Socialstyrelsen på ett särskilt formulär (*bilaga 5*).

Kraven som anges i 2 § första stycket 2 och 3 ska intygas på särskilda formulär med intyg om

1. fullgjord specialiseringstjänstgöring (*bilaga 6*),
2. uppnådd specialistkompetens (*bilaga 7*),
3. auskultationer (*bilaga 8*),
4. kliniska tjänstgöringar under handledning (*bilaga 9*),
5. kurser (*bilaga 10*),
6. deltagande i utvecklingsarbeten (*bilaga 11*), och
7. delmål STa3. Medicinsk vetenskap (*bilaga 12*).

5 § När en specialitläkare från tredjeländ ansöker om bevis om specialistkompetens enligt de förutsättningar som anges i 7 kap. 6 § ska kraven i den bestämmelsen intygas på särskilda formulär med intyg om

1. fullgjord specialiseringstjänstgöring (*bilaga 6*),
2. uppnådd specialistkompetens (*bilaga 7*), och
3. delmål för specialitläkare från tredjeländ (*bilaga 13*).

Även det individuella utbildningsprogrammet ska bifogas en sådan ansökan.

6 § Meriter som en läkare vill tillgodoräkna sig enligt 7 kap. 1, 4 och 7 §§ ska intygas skriftligt.

9 kap. Övriga bestämmelser

1 § Av 4 kap. 3 § patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) framgår det att om det finns särskilda skäl, får Socialstyrelsen meddela bevis om specialistkompetens trots att en läkares utbildning inte uppfyller kraven i 4 kap. 1 § samma förordning eller i föreskrifter meddelade med stöd av 4 kap. 5 § förordningen.

2 § Socialstyrelsen kan medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter, om det finns särskilda skäl.

1. Denna författning träder i kraft den 1 juli 2021.
2. Genom författningen upphävs
 - Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2015:8) om läkarnas specialiseringstjänstgöring
 - Läkarnas specialiseringstjänstgöring Målbeskrivningar 2015.
3. En läkare som omfattas av äldre bestämmelser om specialiseringstjänstgöring enligt övergångsbestämmelser till patientsäkerhetsförordningen (2010:1369) kan dock få sin ansökan om bevis om specialistkompetens prövad enligt kraven i de äldre författningarna, om han eller hon begär det.
4. Vid tillämpningen av 4 kap. 6 § andra stycket och 5 kap. 9 § ska den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i
 - a) arbets- och miljömedicin jämföras med den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i yrkes- och miljömedicin, och
 - b) arbetsmedicin jämföras med den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i arbets- och miljömedicin eller företagshälsövård.
5. Vid tillämpningen av 4 kap. 6 § andra stycket och 5 kap. 9 § ska till och med den 30 juni 2025 den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i
 - a) beroendemedicin jämföras med den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i barn- och ungdomspsykiatri eller psykiatri,
 - b) skolhälsovård jämföras med den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i allmänmedicin, barn- och ungdomsmedicin eller barn- och ungdomspsykiatri,
 - c) vårdhygien jämföras med den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i infektionssjukdomar eller klinisk mikrobiologi, och
 - d) äldrepsykiatri jämföras med den läkare som har ett bevis om specialistkompetens i geriatrik eller psykiatri.
6. Vid tillämpningen av 5 kap. 5 § första stycket ska den läkare som har ett bevis om specialistkompetens enligt äldre bestämmelser undantas från kravet att en extern bedömare ska göra en sammantagen bedömning av om han eller hon uppfyller kompetenskraven i målbeskrivningen för tjänstgöringen. Intyg om uppnådd baskompetens behöver då bara skrivas under av den huvudansvariga handledaren.

Socialstyrelsen

URBAN LINDBERG

Anders Kring

ANSÖKAN
om intyg om godkänd
bastjänstgöring

Personuppgifter som lämnas i ansökan registreras av Socialstyrelsen i ett ärendehanteringssystem som uppdateras med vissa folktäckningsuppgifter. Mer information om Socialstyrelsens behandling av personuppgifter finns på socialstyrelsen.se

Till
Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Sökande

Efternamn		Förnamn	
Personnummer		Utdelningsadress	
Postnummer	Postort		
Telefon privat (inkl. riktnummer)		E-postadress	

Arbetsplats	Telefon arbetet (inkl. riktnummer)
-------------	------------------------------------

Utbildning

Läkarexamen

Land	Datum (ååmmdd)
------	----------------

Legitimation/motsvarande bevis om behörighet

Land	Datum (ååmmdd)
Land	Datum (ååmmdd)
Land	Datum (ååmmdd)

Förteckning över bifogade intyg

Delmål i bastjänstgöringen	Bilagor nr
Fullgjord bastjänstgöring	Bilaga nr
Uppnådd baskompetens	Bilaga nr
Tjänstgöring före legitimation	Bilaga/-or nr
Utländsk tjänstgöring	Bilaga nr

Sökandens underskrift

Namnsteckning	Ort och datum
----------------------	----------------------

Bilaga nr:

INTYG om delmål i bastjänstgöringen

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	

Delmål som intyget avser (t.ex. BT1, BT2)

Utbildningsaktiviteter som sökanden genomfört för att uppnå delmål (t.ex. kliniska tjänstgöringar under handledning, kurser eller tidigare tjänstgöring). Om intyget avser flera delmål, beskriv vilka utbildningsaktiviteter som avser vilka delmål.

Hur det kontrollerats att sökanden uppnått delmål (t.ex. bedömningar av kliniskt omhändertagande eller kursexaminationer). Om intyget avser flera delmål, beskriv vilka kontroller som avser vilka delmål.

Intygsutfärdande handledare bedömer att sökanden har uppnått delmålet/-n.

Namn-teckning	Ort och datum
Namn-förtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG om fullgjord bastjänstgöring

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	

Tjänsteförteckning

Redovisning av bastjänstgöring

Tjänstgöringsställe <small>(sjukhus, klinik, enhet eller annan specificering)</small>	Period <small>(årmmdd-årmmdd)</small>	Tjänstgöringens omfattning <small>i procent av heltid</small>	Tjänstgöringens omfattning <small>omräknad till månader på heltid</small>
Summa			

Del av tjänstgöringen inom primärvård

Redogör för vilken eller vilka delar av tjänstgöringen som genomförts inom primärvård.

Del av tjänstgöringen inom akut sjukvård

Redogör för vilken eller vilka delar av tjänstgöringen som genomförts inom akut sjukvård.

Intygsutfärdande huvudansvarig verksamhetschef/motsvarande intygar att sökanden har fullgjort bastjänstgöring enligt tjänsteförteckningen.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG
om uppnådd baskompetens

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	

Intygsutfärdande huvudansvarig handledare bedömer att sökanden har uppnått samtliga delmål i målbeskrivningen för basjämnstgöringen.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Intygsutfärdande extern bedömare bedömer att sökanden har uppnått samtliga delmål i målbeskrivningen för basjämnstgöringen.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

ANSÖKAN om bevis om specialistkompetens

Personuppgifter som lämnas i ansökan registreras av Socialstyrelsen i ett ärendehanteringssystem. Med stöd av förordningen (2004:194) om register över hälso- och sjukvårdspersonal överförs uppgifter om utfärdat behörighetsbevis till Socialstyrelsens register över hälso- och sjukvårdspersonal, HOSF. Både ärendehanteringssystemet och HOSF uppdateras med vissa folkbokföringsuppgifter. Mer information om Socialstyrelsens behandling av personuppgifter finns på socialstyrelsen.se.

Till
Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Specialitet som ansökan avser

Sökande

Efternamn		Förnamn	
Personnummer		Utdelningsadress	
Postnummer	Postort		
Telefon privat (inkl. riktnummer)	E-postadress		

Arbetsplats	Telefon arbetet (inkl. riktnummer)
-------------	------------------------------------

Utbildning

Läkarexamen

Land	Datum (ååmmdd)
------	----------------

Legitimation/motsvarande bevis om behörighet

Land	Datum (ååmmdd)
Land	Datum (ååmmdd)
Land	Datum (ååmmdd)

Intyg om godkänd bastjänstgöring

Datum (ååmmdd)

Har sedan tidigare bevis om specialistkompetens

Specialitet	
Land	Datum (ååmmdd)
Specialitet	
Land	Datum (ååmmdd)
Specialitet	
Land	Datum (ååmmdd)
Specialitet	
Land	Datum (ååmmdd)

Förteckning över bifogade intyg

Fullgjord specialiseringstjänstgöring	Bilaga nr
Uppnådd specialistkompetens	Bilaga nr
Auskultationer	Bilaga/-or nr
Kliniska tjänstgöringar under handledning	Bilaga/-or nr
Kurser	Bilagor nr
Deltagande i utvecklingsarbeten	Bilaga/-or nr
Delmål STa3. Medicinsk vetenskap	Bilaga/-or nr
Delmål för specialistläkare från tredjeland	Bilagor nr

Förteckning över övriga handlingar

Svensk doktorexamen	Bilaga nr
Bedömning av utländsk doktorexamen	Bilaga nr
Utländsk tjänstgöring	Bilaga nr
Individuellt utbildningsprogram (endast för specialläkare från tredjeländ)	Bilaga nr

Avgift

Enligt 11 § avgiftsförordningen (1992:191) ska avgiften betalas när ansökan ges in.

Avgiften betald (ååmmdd)

Sökandens underskrift

Namnsteckning	Ort och datum
---------------	---------------

Bilaga nr:

INTYG
om fullgjord specialiseringstjänstgöring

Sökande

Efternamn		Förnamn	
Personnummer	Specialitet som ansökan avser		

Tjänsteförteckning – Redovisning av specialiseringstjänstgöring

Tjänstgöringsställe (sjukhus, klinik, enhet eller annan specificering)	Period (ååmmdd-ååmmdd)	Tjänstgöringens omfattning i procent av heltid	Tjänstgöringens omfattning omräknad till månader på heltid

Tjänsteförteckning – Redovisning av specialiseringstjänstgöring (forts.)

Tjänstgöringsställe (sjukhus, klinik, enhet eller annan specificering)	Period (ååmmdd-ååmmdd)	Tjänstgöringens omfattning i procent av heltid	Tjänstgöringens omfattning omräknad till månader på heltid
Summa			

Intygsutfärdande huvudansvarig verksamhetschef intygar att sökanden har fullgjort specialiseringstjänstgöring enligt tjänsteförteckningen.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG
om uppnådd specialistkompetens

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	Specialitet som ansökan avser

Intygsutfärdande huvudansvarig handledare bedömer att sökanden har uppnått samtliga delmål i målbeskrivningen för specialiteten.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Intygsutfärdande specialistläkare, utöver den huvudansvariga handledaren, bedömer att sökanden har uppnått samtliga delmål i målbeskrivningen för specialiteten.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG
om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav
Auskultation

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	Specialitet som ansökan avser

Delmål som intyget avser (t.ex. STa1, STb1, STc1)

Tjänstgöringsställe för auskultation	Period (årmmdd – årmmdd)
Beskrivning av auskultationen	

Intygsutfärdande handledare intygar att sökanden har genomfört utbildningsaktiviteten och bedömer att han eller hon har uppfyllt kompetenskrav i delmålet/-en.

Namnreckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG
om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav
Klinisk tjänstgöring under handledning

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	Specialitet som ansökan avser

Delmål som intyget avser (t.ex. STa1, STb1, STc1)

Tjänstgöringsställe för klinisk tjänstgöring	Period (ååmmdd – ååmmdd)
Beskrivning av den kliniska tjänstgöringen	

Intygsutfärdande handledare intygar att sökanden har genomfört utbildningsaktiviteten och bedömer att han eller hon har uppfyllt kompetenskrav i delmålet/-en.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG
om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav
Kurs

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	Specialitet som ansökan avser

Delmål som intyget avser (t.ex. STa1, STb1, STc1)

Kursens ämne (anges i rubrikform)

Beskrivning av kursen

Intygsutfärdande handledare alternativt kursledare intygar att sökanden har genomfört utbildningsaktiviteten och bedömer att han eller hon har uppfyllt kompetenskrav i delmålet/-en.

Handledare Kursledare

Namnreckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer (gäller endast handledare)
Specialitet (gäller endast handledare)	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG
om genomförd utbildningsaktivitet och uppfyllda kompetenskrav
Deltagande i utvecklingsarbete

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	Specialitet som ansökan avser

Delmål som intyget avser (t.ex. STa1, STb1, STc1)

Utvecklingsarbetets ämne (anges i rubrikform)

Beskrivning av ST-läkarens deltagande i utvecklingsarbetet

Intygsutfärdande handledare intygar att sökanden har genomfört utbildningsaktiviteten och bedömer att han eller hon har uppfyllt kompetenskrav i delmålet/-en.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG

Delmål STa3. Medicinsk vetenskap

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	Specialitet som ansökan avser

Utbildningsaktiviteter som sökanden genomfört för att uppnå delmålet (t.ex. kliniska tjänstgöringar under handledning, kurser eller tidigare tjänstgöring).

Hur det kontrollerats att sökanden uppnått delmålet (t.ex. bedömningar av kliniskt omhändertagande eller kursexaminationer).

Intyg utfärdande handledare bedömer att sökanden har uppnått delmålet.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

Bilaga nr:

INTYG om delmål för specialistläkare från tredjeland

Sökande

Efternamn	Förnamn
Personnummer	Specialitet som ansökan avser

Delmål som intyget avser (t.ex. STa1, STb1, STc1)

Utbildningsaktiviteter som sökanden genomfört för att uppnå delmål (t.ex. kliniska tjänstgöringar under handledning, kurser eller tidigare tjänstgöring). Om intyget avser flera delmål, beskriv vilka utbildningsaktiviteter som avser vilka delmål.

Hur det kontrollerats att sökanden uppnått delmål (t.ex. bedömningar av kliniskt omhändertagande eller kursexaminationer). Om intyget avser flera delmål, beskriv vilka kontroller som avser vilka delmål.

Intyg utfärdande handledare bedömer att sökanden har uppnått delmålet/-n.

Namnteckning	Ort och datum
Namnförtydligande	Personnummer
Specialitet	
Tjänsteställe	

HSLF-FS
2021:8

HSLF-FS
2021:8

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

